

E u r a , Kauttua, Harola.

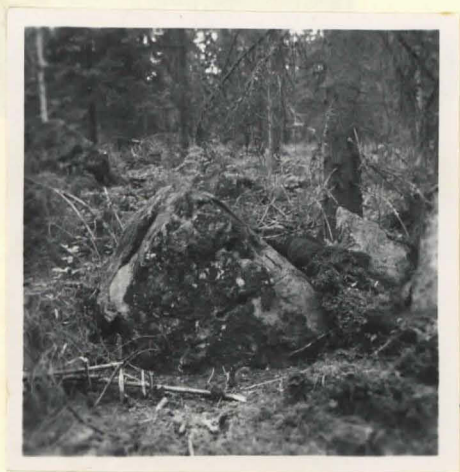
Torsten Edgren 1955.

Käydessäni kesällä 27.6 - 1.7 -55 välisenä aikana kartoittamassa Kauttuan Harolan kylässä olevaa pakanuudenaikuista kalmistoaluetta, havaitsin kalmistoalueen reunassa sijaitsevan kolme oudonnäköistä kiveä joissa on yksi tai useampia kuoppia. Selostan alhaalla lähemmin näiden kivien luopnetta ja liitän siihen muutama ottamani valokuvaa. Kyseessä olevat kivet ovat merkitty karttaan neliskulmaisilla merkeillä ja on merkin sisällä numerot I II III jotka vastaavat tässä selostuksessa käyttämäni numerot. Lisäksi on karttaan merkitty merkki jossa n° 176. Numero kuuluu hautaraunioiden luetteloon, joka on liitetty karttalehteen. Toivon perehtyneemmän tutkijan käyvän katsomassa kiviä.

II Kiven mitat 130 cm pitkä n. 20 cm maapinnasta mitattuna.

Korkeus 135 cm. Kivi on pyramiidimainen.

Pohjoispuoli: Kuva 1. Kivi II nähty pohjoisesta etelään.

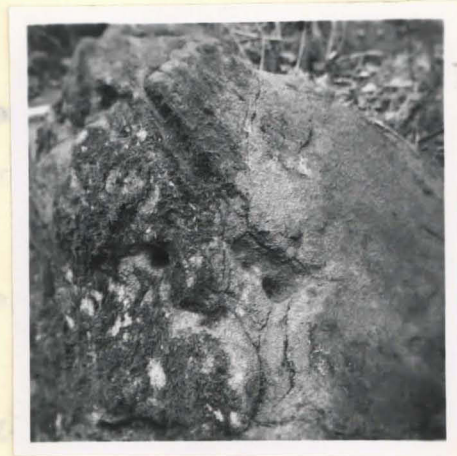
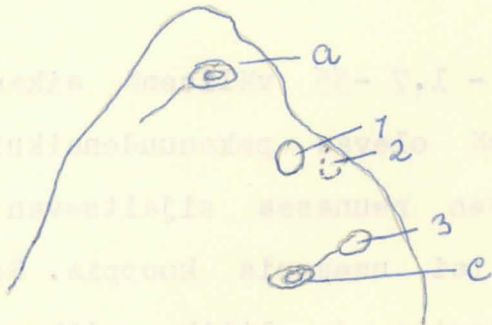

1.

Ylhäältä alkaen on renkaanmuotoinen muodostelma^{a)} joka muistuttaa kuvassa 3 esitettyä rengasta joka on kiven III laella. Tästä renkaasta vie isketty syvennyslinja tai uurre alas vasemmalle noin 20 cm pituisena. Ks. piirrosta. Renkaan a:n alapuolella on kuoppa n:o 1 joka on n. 2 cm halkaisijaltaan ja 2 cm syvä.

Vastapäätä tätä kuoppaa mutta hiukan alempana niinkuin "kulman takana" on toinen kuoppa № 2 ja sen vieressä rengas b.

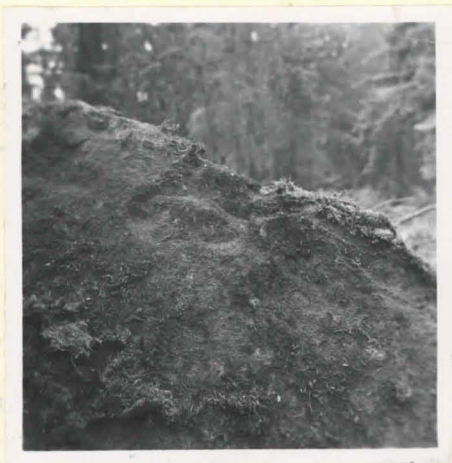
Kuva 2. Alhaalla oikealla on vielä kuoppa № 3 ja rengas c. Kiven laelle on hakattu uurre

2,

III Kivi III on verrattain iso ja korkea. Kuvassa 1 on kivi III näkyvissä takana vasemmalla. Kiven pohjoispuolella on edellä mainittu rengas kuva 3. Kiven eteläpuolella on toinen joka on huonosti näkyvissä. "Renkaan pituus on n. 15cm

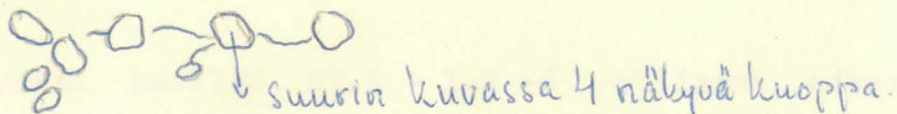
Rengas on arvoitus, eikä se mielestäni voi olla luonnonmuodostelma.

3,

I Kivi I on mitaltaan n. 2 x 1,5m jossa 1,5 m korkeus.
Alhaalla eteläpuolella on kuoppia yhteensä 8 kpl. alu-
eella joka on merkitty X:llä.

Alue y on pudonnut kiven viereen, eikä siitä näy
onko alue y tekemällä kuoppia saatu lohkaistuksi
pois. Yhtymäpinnat ovat sileät.

Vaikuttaa siltä kun olisi kappale kivistä
yritetty lohkaista pois.

Helsingissä 15. IX. 1955

Torsten Edgren

4.

REPRODU
nos. 89807

E u r a , Kauttua, -Harola

Torsten Edgren 1955.

Selostus, joka liittyy tekemääni karttalehteen.

Työ tapahtui 27.6 - 1.7 -55 välisenä aikana.

1. 10,50 x 5,20 reunakiveystä, raunion keskellä selvästi erot-
tuva syvennys.
2. 8,60 x 9,40 säännöllinen ja ympyrän muotoinen, keskellä syvennys
3. 4,40 x 4,30 kuin edellinen
4. 4,30 x 5,60 muoto epäsäännöllinen, reuna suuremmista kivistä
5. 4,70 x 4,30 säännöllinen ja matala, samankokoisista kivistä
6. 3,10 x 7,50 pitkä tasainen, keskeltä korkeampi
7. 4 x 5,30 länsilaidassa kuoppa, selvä reunakiveys
8. 3,10 x 1,50 kiviä ladottu päällekkäin, isompi kivi lounais-
päässä, suunta koillis-lounas
9. 2 x 2,90 edellistä korkeampi, samansuuntainen, isompi kivi
länsi- ja itäpäässä
10. 4,30 x 3,60 mahdollisesti hajotettu
11. 2,30 x 2,20 toisessa päässä isompi kivi
12. 5,80 x 4,20 lähellä raunion keskustaa sijaitsee isompi ^{kivi} silmä-
13. 3,80 x 8,50 lei. erikoista
14. 4,20 x 3,80 kiinni edellisessä, kuuluvat kiveykseen N° 43
15. 3,60 x 6,60 pohjoispäässä isompi kivi.
16. 3,10 x 2,30 kiviä ladottu päällekkäin, kuuluu ehkä N° 43
17. 6,70 x 5,40 idässä kiinteä maakivi
18. 4,90 x 4,40 säännöllinen
19. 2,50 x 2 epäsäännöllinen, kiviä yhdessä kerroksessa.

20. 4,70 x 2,50 kahden maakiven välissä
21. 3,0 x 2,5 pyramiidimaisen maakiven kyljessä
22. 8,0 x 8,50 epäsäännöllinen, suuria maakiviä, ehkä epävarma
23. 5,10 x 3,50 jotenkin pyöreä, suuria kiviä tien puolella, epävarma?
24. 9,0 x 6,50 isoja maakiviä, epäsäännöllinen, epävarma
25. 2,10 x 1,60 turpeen peittämä kiveys
26. 2,20 x 3,0 eteläpäässä maakivi
27. 1 x 1 pieni kumpu, jonka päällä makaava kivi, sen alla parikerrosta kiviä,
28. 4,20 x 3,60 keskeltä avattu, näkyvissä kirstuntapainen latomus pystyasennossa olevista paaseista
29. 6 x 2,80 pieniä kiviä ison maakiven kyljessä
30. 2,0 x 1,7 ison maakiven pohjoispuolella
31. 4,60 x 2,40 matala ja epävarma maakivien keskellä
32. 8,40 x 13,20 alue jossa neljä pientä rauniota, epävarma
33. 2 x 2,5 matala epävarma kiveys
34. 3 x 1,6 ison maakiven pohjoispuolella on pieniä kiviä
35. 3 x 3,20 pyöreä ja verrattain korkea
36. kuin edellinen
37. 5, x 3,40 muistuttaa edellistä
38. 2,80 x 4 isoja kiviä, keskellä muita isompi
39. 5,30 x 5,60 verrattain korkea kumpumainen raunio
40. 1 x 1 pieni kohoama edellisen ja seuraavan välillä
41. 4 x 4 säännöllinen
42. 4 x 1 epävarma kiveys
43. n. 64 m pitkä kiveys, tie?, muutamissa kohdissa poikki
44. 4 x 3,20 pohjoispäässä syvä kuoppa
45. 5,30 x 3,80 keskellä iso kivi, kuuluu ehkä № 43
46. 7 x 6 ja 8x6,8 paljon päänkokoisia kiviä, raunioita yhdistää selvästi erotettavissa oleva käytävä joka on matalampi kuin rauniot

47. 4 x 3,20
48. 5,40 x 6,0
49. 3 x 4 luultavasti avattu, keskellä syvä kuoppa
50. 2 x 2,5 nurmikon peittämä, pieniä kiviä
51. 3,30 x 2,90 keskellä pystyasennossa oleva kivi, rajapyykki?
52. 4,60 x 3,50 isoja kiviä ^{idäns} ~~läns~~itetty säännöllisesti
53. 2,50 x 1,50 epävarma
54. 7,80 x 3,00 ison maakiven itälaidassa kasa pienempiä kiviä
55. 1,5 x 1 parikymmentä sm korkea ^{ive} ~~kor~~uus
56. 3,80 x 3,40 säännöllinen
57. 6 x 5,80 kaunis raunio, reuna kiveystä.
58. 4,30 x 3,40 säännöllinen
59. 3,70 x 3,80 kuin edellinen
60. 3 x 3,50 matalampi kuin kolme edellistä,
61. 3,90 x 2,10 keskellä kuoppa
62. 4,80 x 4,30 pienempiä kiviä
63. 4,70 x 4,70 kuin edellinen
64. 2 x 2 matala kiveys, epävarma
65. 3 x 2 epävarma
66. 4,80 x 2,60 säännöllinen, reuna isommista kivistä
67. 5,60 x 5 iso maakivi suunnassa L-I, pohjois- ja eteläpäässä pieniä kiviä.
68. 4 x 3
69. 4 x 3,60 idässä isompi kivi
70. 4,60 x 4,30 säännöllinen
71. 2,40 x 3,80 suuren maakiven itäpuolella pieniä kiviä
72. 3,30 x 3,60 epävarma
73. 3 x 2,30 -"-
74. 3,20 x 2,90 -"-

75. 5,20 x 4,90 pyöreä ja säännöllinen
76. 4,30 x 4,10 -"- -"-
77. 4 x 4,60 säännöllinen, itälaidassa isompia kiviä
78. 3 x 2,30 epävarma
79. 2 x 1,5 pieni tasainen raunio
80. 3,30 x 2,20
81. 4,60 x 5,20 isoista kivistä varsinkin tienpuoleisella puolella
82. 4 x 4 säännöllinen
83. 7,90 x 14,40 laaja latomus, pohjoispää on korkeampi
84. 2,80 x 2,80 korkea
85. 2 x 2 epävarma
86. 2,20 x 5,20 pitkä L- ja I- päässä isompi kivi ja niitten välissä pienempiä
87. 5,30 x 3,20 tavallinen
88. 5,50 x 4,40 isoista kivistä
89. 3,20 x 2,80 raunio pyramiidimainen, keskellä silmäkivi.
90. 8,80 x 6,80 kaksi rauniota vierekkäin, niitten välillä syvennys, sama?
91. 3,70 x 4,70 matala, säännöllinen
92. 3,60 x 3,70 epävarma, kahden kuusen alla
93. 4,70 x 5,80 keskellä iso kivi, ympäri sen molemmin puolin pyramiidimaisesti ^{irjes} täytettyjä pikku kiviä
94. 6,30 x 7,50 korkea isoista kivistä tehty, hiukan epäsäännöllinen
95. 6,70 x 2,60 hajanainen kiviryhmä
96. 3,70 x 3,30 iso maakivi jonka molemmin puolin pieniä kiviä,
97. 2,80 x 1,70 epävarma
98. 5,70 x 4,70 säännöllinen
99. 5,60 x 8,40 kauniisti tehty raunio kahden maakiven väliin
100. 3,40 x 3,60 säännöllinen
101. 6,10 x 5 keskellä syvennys jossa kasvaa iso ^{pähkinäpensas} ~~hässäri~~
102. 4,20 x 3,90 hajoitettu?

103. 5 x 4,80 pyöreä ja säännöllinen, keskellä pieni syvennys
104. 3,80 x 3,30 matala
105. 7,90 x 7,50 iso raunio, länsipuolella kaksi isompaa kiveä
106. 2,40 x 4,70 epävarma
107. 3,50 x 8,30 pitkä raunio, säännöllinen
108. 2,5 x 9,5 pitkä, suunnassa P-E
109. 3,20 x 2,80 tehty isoista kivistä, yhtyy edelliseen?
110. 25,60 x 2,70 pitkä latomus suunnassa P-E, jatkona kahteen edelli-
siin?
111. 5,80 x 4,10 paikan suurimman maakiven eteläpuolella
112. 5,50 x 9,70 pyöreä ja säännöllinen
113. 3,30 x 2,30 säännöllinen
114. 2,80 x 13,90 pitkä suunnassa E-P
115. 5,5 x 5,5 pyöreä ja korkea
116. 4,30 x 3,30 matala, vähän kiviä näkyvissä
117. 5 x 4 säännöllinen
118. 4,80 x 6 säännöllinen, eteläpäässä kohoaa iso ~~hassu~~ *pähkinäpensas*
119. 4,40 x 3,30 säännöllinen
120. 4,50 x 5,30 -"-
121. 23,5 x 3 pitkä, keskeltä poikki oleva kiveys
122. 3,80 x 4,90 epäsäännöllinen
123. 4,50 x 4,30 kaunis pyramiidimainen pyöreä raunio
124. 4,20 x 4,40 muistuttaa edellistä
125. 5 x 3,20 pitkä säännöllinen
126. 5,90 x 2 -"-
127. 6,5 x 4,4 isoja kiviä länsilaidassa
128. 2 x 2 epävarma
129. 3,20 x 3,30 säännöllinen
130. 5,6 x 4,5 korkea, kaunis ja säännöllinen
131. 4 x 4 kuin edellinen
132. 3,70 x 3,60 säännöllinen.

133. 2 x 2 säännöllinen
134. 2 x 3,50 -"-
135. 3 x 4 epävarma
136. 8,90 x 4,60 suurista kivistä
137. 3,30 x 2,70 iso maakivi etelässä
138. 4 x 3,5 maakiven ympäri
139. 4,5 x 5,80 säännöllinen ja ehjä
140. 3,90 x 3,80 maakivi etelässä
141. 4,50 x 6 epävarma, lähellä "kuoppakiveä"
142. 5 x 3 epäsäännöllinen
143. 10,40x6,50 iso, etelässä iso maakivi joka nousee rappumaisesti pohjoiseen
144. 4 x 3,7
145. 3 x 2 isoja kiviä, epävarma
146. 1 x 1 epävarma
147. 4,5 x 4 säännöllinen, keskellä pieni syvennys
148. 4,5 x 3,9 säännöllinen, kauniisti ladottu
149. rapautunut kivi, lohkaistu molemmin puolin
150. 3,20 x 2,20 epäsäännöllinen
151. 4,5 x 2,3 epäsäännöllinen
152. 2,5 x 2 -"-
153. 3,80 x 4,5 -"- ja samankokoisista kivistä
154. 2,5 x 3,2 pieni ja ympyränmuotoinen
155. 4 x 3,6 säännöllinen ja matala
156. 3,3 x 3,5 kartiomainen
157. 7,30 x 4,30 säännöllinen kuin 130
158. 4 x 4 epäsäännöllinen ja matala
159. 5 x 4,5 tasainen ja säännöllinen, pieniä kiviä
160. 4,90 x 2,70 epävarma
161. 6 x 5,80 maakivi etelässä joka laidassa pientä kiviä
162. 2,5 x 4 isoja kiviä, epävarma

163. iso maakivi, etelä- ja pohjoispuolella pieniä kiviä
164. 4,20 x 3 raunion keskellä iso ~~hassetti~~ ^{pätkä} ~~hassetti~~ ^{penas}
165. 5,10 x 5,90 tien vieressä, säännöllinen pyöreä, reuna isoista kivistä mahdollisesti myöhemmin nostettu nykyiselle paikalle. Kivikehän sisällä maata ja keskellä pieni kivi
166. 5,80 x 4,20 etelässä maakivi, reunusta etelässä säännöllinen
167. 4 x 2,60 iso kivi keskellä, ympäri miehen nostettavissa oleva, pienet kivet luultavasti viety pois
168. 4,70 x 11,10 säännöllinen ja pitkä, verraten korkea.
169. 6,5 x 3,6 suunnassa E-P, keskellä syvennys
170. 9,20 x 7,10 lännessä isompi kivi, säännöllinen
171. 3,5 x 4 säännöllinen, runsaasti taikinamarjaa.
172. kuin edellä
173. -"-
174. 4,40 x 5,70 lännessä iso kivi, raunio kiinni puuaidassa runsaasti taikinamarjaa
175. 4,90 x 4,90 maakivi etelässä
176. 2 x 1 kivi jonka laella on n. 2 tuumaa syvä reikä
177. 2 x 2 epävarma
- 178-182. n 2 x 3 m pituisia kumpuja, epävarmoja
183. 4,5 x 3,6 maakivi idässä
184. n. 25x30 m alueella 8 epämääräistä pientä ^{mpua} kuoppaa
185. isoista kivistä, kiinni talon N° 702 seinässä
186. 8 x 20 isoja kiviä, jotka nousevat maastossa etelään
187. 4,80 x 7,20 epämääräinen, ehkä pellolta tuotuja kiviä
188. 12,5 x 9,5 2,5 m korkea maakivi joka on halki, sen etelä-, länsi-, ja itäpuolella pieniä kiviä
189. 3 x 2,20 epävarma?
190. 4,30 x 6,30 -"-

191. 12,5 x 4,5

Iso kivi tien puolella.

Helsingissä 15.IX-55

Torsten Edgren
Torsten Edgren